

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА»**

Факультет природничих наук

Кафедра географії та природознавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ГЕОГРАФІЯ ТУРИЗМУ УКРАЇНИ

Освітня програма Географія

Спеціальність 106 Географія

Галузь знань 10 Природничі науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “15” вересня 2020 р.

м. Івано-Франківськ - 2020

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Географія туризму України
Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Викладач	Атаманюк Ярослава Дмитрівна
Контактний телефон викладача	
E-mail викладача	yaroslava.atamaniuk@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	1. Нормативні навчальні дисципліни 1.2 Цикл професійної підготовки 1.2.1 Теоретична підготовка
Обсяг дисципліни	Кредити ЄКТС - 6 (180 год.)
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua/
Консультації	Щотижня аудиторні або онлайн-консультації згідно розкладу
2. Анотація до курсу	
Програма вивчення нормативної навчальної дисципліни «Географія туризму України» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів за освітньою програмою Географія, спеціальність 106 Географія, галузь знань 10 Природничі науки.	
3. Мета та цілі курсу	
<p>Мета вивчення дисципліни - освоєння теоретичних і практичних навичок у сфері географії туризму України, формування сучасного суспільногеографічного світогляду щодо територіальної організації та умов розвитку різних видів туризму в Україні, особливостей та оптимізації територіальної організації туризму.</p> <p>Цілі курсу:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Сформувати розуміння структури та взаємозв'язків туристичного сектору національної та світової економіки, а також окремих туристичних регіонів України; - Розкрити взаємозв'язки між туристичними ресурсами та перспективами розвитку окремих видів туризму в межах регіонів України; - Поглибити знання про туристичні ресурси України, шляхи оптимізації їх використання і оцінки; - Виокремити механізм туристичного районування території України та охарактеризувати сучасний етап розвитку туристичної діяльності на всіх ієрархічних рівнях. - Окреслити перспективні напрями розвитку туристичного сектору в Україні. 	
4. Компетентності	
<ul style="list-style-type: none"> - Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов у професійній діяльності з географії або у процесі навчання із застосуванням сучасних теорій та методів дослідження природних та суспільних об'єктів та процесів. - Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. - Здатність здійснювати збір, реєстрацію і аналіз даних за допомогою відповідних методів і технологічних та програмних засобів у польових і лабораторних умовах. - Здатність аналізувати, синтезувати, оцінювати, щоб виявляти проблеми організації туристичної діяльності, природокористування і виробляти рішення щодо їх усунення. 	

<ul style="list-style-type: none"> - Здатність до ефективного комунікування та до представлення складної комплексної інформації у стислій формі усно та письмово, використовуючи інформаційно-комунікаційні технології та відповідні наукові терміни з географії та туризму. - Дотримання етичних принципів як з погляду професійної чесності, так і з погляду розуміння можливого впливу досягнень з географічних наук на соціальну сферу; здатність цінувати різноманіття та мультикультурність. 					
5. Результати навчання					
<ul style="list-style-type: none"> - Пояснювати особливості організації географічного простору. - Аналізувати географічний потенціал території - Знати цілі сталого розвитку та можливості своєї професійної сфери для їх досягнення, в тому числі в Україні. - Оцінювати роль і місце України у сучасному світі, аналізувати і пояснювати особливості просторової організації природи, населення і господарства України. - Організовувати і проводити екскурсії та подорожі. 					
6. Організація навчання курсу					
Обсяг курсу					
Вид заняття				Загальна кількість годин	
лекції				24 год	
семінарські заняття / практичні / лабораторні				36 год	
самостійна робота				120 год	
Ознаки курсу					
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий		
5	106 Географія	II	нормативна		
Тематика курсу					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Класифікація та географічна оцінка туристичних ресурсів України. Підходи до визначення туристичних ресурсів. Умови використання туристичних ресурсів: туристський інтерес та туристські враження. Властивості туристичних ресурсів. Підходи до класифікації туристичних ресурсів. Проблеми освоєння та користування туристичними	Лекція/ практ (2 год+4 год)	1-5	Тестові завдання, практичні завдання 12	5	згідно розкладу

ресурсами.					
<p>Тема 2. Природні туристичні ресурси. Географічна оцінка кліматичних ресурсів. Географічна оцінка бальнеологічних ресурсів. Географічна оцінка водних туристичних ресурсів. Географічна оцінка біотичних туристичних ресурсів. Природні ландшафти. Туристична привабливість природно-антропогенних біотичних ресурсів. Ландшафтні та орографічні туристичні ресурси.</p>	Лекція/практ (4 год+4 год)	1-5	Тестові завдання, практичні завдання 12	5	згідно розкладу
<p>Тема 3. Суспільні ресурси. Особливості розселення та відмінності соціального розвитку території. Загальні економічні передумови. Сучасні види суспільно-історичних ресурсів. Географія найбільш атрактивних суспільно-історичних ресурсів України. Фактори, що визначають туристський інтерес до суспільно-історичних цінностей дестинації.</p>	Лекція/практ (4 год+4 год)	1-5	Тестові завдання, практичні завдання 8	5	згідно розкладу
<p>Тема 4. Географія рекреаційно-лікувальних видів туризму. Географічна характеристика купально-пляжного туризму. Географічна характеристика лікувально-оздоровчого туризму. Географія основних курортів та центрів лікувально-</p>	Лекція/практ (4 год+4 год)	1-5	Тестові завдання, практичні завдання 28	5	згідно розкладу

оздоровчого туризму України.					
<p>Тема 5. Географія активних видів туризму. Географічна характеристика активних видів туризму. Географія центрів та регіонів розвитку гірськолижного туризму в Україні. Географічна характеристика екстремального та пригодницького туризму.</p>	Лекція/практ (4 год+4 год)	1-5	Тестові завдання, практичні завдання 20	10	згідно розкладу
<p>Тема 6. Географія культурно-пізнавального та подієвого та ділового туризму. Географічна характеристика культурно-пізнавального (екскурсійного) туризму. Види культурно-пізнавального туризму. Географічна характеристика подієвого туризму. Видова структура ділового туризму. Класичні ділові поїздки та конгресно-виставковий туризм. Географія центрів ділового туризму в Україні</p>	Лекція/практ (2 год+4 год)	1-5	Тестові завдання, практичні завдання 10	5	згідно розкладу
<p>Тема 7. Географія релігійного туризму та паломництва. Підходи до визначення релігійного туризму. Паломництво та релігійний туризм культурно-пізнавального характеру. Релігійні та культові центри.</p>	Лекція/практ (2 год+4 год)	1-5	Тестові завдання, практичні завдання 10	5	згідно розкладу

<p>Тема 8. Географія сільського та екологічного туризму. Основні підходи до визначення сільського туризму. Географія розвитку сільського туризму в Україні. Географія розвитку сільського туризму в Івано-Франківській області. Об'єкти та інфраструктура екологічного туризму. Географія центрів та регіонів розвитку екологічного туризму в Україні. Географія центрів та регіонів розвитку екологічного туризму в Карпатському регіоні.</p>	<p>Лекція/практ (2 год+6 год)</p>	<p>1-5</p>	<p>Тестові завдання, практичні завдання 10</p>	<p>5</p>	
<p>Тема 9. Проблеми та перспективи розвитку туризму в Україні</p>	<p>Семинар (2 год)</p>	<p>1-5</p>	<p>Тестові завдання, практичні завдання 10</p>	<p>5</p>	
7. Система оцінювання курсу					
<p>Загальна система оцінювання курсу</p>	<p>Семестровий (підсумковий) контроль проводиться у формі екзамену. Екзамен – форма підсумкового контролю, яка передбачає перевірку розуміння студентом теоретичного та практичного програмного матеріалу з усієї дисципліни, здатності творчо використовувати здобуті знання та вміння, формувати власне ставлення до певної проблеми тощо.</p>				
<p>Вимоги до письмової роботи</p>	<p>Підсумкова письмова робота виконується у формі тестових завдань з вибором правильної відповіді.</p>				
<p>Практичні заняття</p>	<p>Практичні заняття вимагають від студентів роботи із навчальним матеріалом у вигляді текстів, інформаційних баз даних, атласів. Студенти на аудиторному занятті та вдома працюють з контурною картою, наносячи на неї біогеографічну інформацію. Дають характеристику екологічних особливостей і родинних зв'язків різних видів і груп з урахуванням фізико-географічних умов, виявляють закономірності географічного</p>				

	<p>розподілу організмів та угруповань, розкривають їх причини. Подають виклад фактів і закономірностей потрібних для розв'язання проблем охорони та раціонального використання ресурсів біосфери.</p> <p>При оцінюванні відповідей враховується також рівень теоретичної підготовки, розуміння причинно-наслідкових зв'язків, володіння понятійним апаратом, знання фактичного матеріалу, орієнтування по карті, вміння скласти графічні зображення (таблиці, діаграми, картосхеми). У разі пропуску заняття готують самостійно практичну роботу і проходять тестування на задану тему.</p>
<p>Умови допуску до підсумкового контролю</p>	<p>Студент допускається до складання екзамену, якщо впродовж семестру він набрав сумарно 25 балів і вище. Студент не допускається до складання екзамену, якщо впродовж семестру він набрав менше 25 балів. У цьому випадку студенту у відомості робиться запис «не допущений» і виставляється набрана кількість балів. Допускається, як виняток, з дозволу декана факультету за заявою, погодженою з відповідною кафедрою, одноразове виконання студентом додаткових видів робіт з навчальної дисципліни (відпрацювання пропущених занять, перескладання змістових модулів, виконання індивідуальних завдань тощо) для підвищення оцінок за змістові модулі. Напередодні екзамену викладач подає доповідну декану про недопуск студентів академічної групи (груп). Відмітка про недопуск у відомості робиться при наявності розпорядження декана.</p>
<p>8. Політика курсу</p>	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Дотримуватись правил внутрішнього розпорядку. 2. Не відволікатись на сторонні розмови, не вживати їжу та вимкнути звук мобільного телефону. 3. Приймати активну участь в навчальному процесі. 4. Якісно та своєчасно готуватись до семінарських та практичних занять, опрацьовувати запропоновану базову та допоміжну літературу. 5. Не пропускати практичні заняття, а у випадку пропуску заняття надати документ, що пояснює причину пропуску та відпрацювати пропущене заняття, виконавши відповідну практичну роботу згідно методичних рекомендацій. 6. В разі невиконання завдання, передбачені бали не сумуються до підсумкової оцінки. 7. Студент повинен самостійно виконувати навчальні завдання, завдання поточного та підсумкового контролю. 8. Вважається шахрайством копіювання іншого тесту, підглядання в роботу іншого студента, списування, використання підручника, зошита чи мобільного телефону під час написання модульної, підсумкової роботи чи захисту лабораторної роботи, використання шпаргалок, дозволяти іншим копіювати вашу роботу. <p>У кінці семестру підраховується рейтинг за поточними видами контролю і підраховується загальний рейтинг, який переводиться в оцінку у відповідності до шкали оцінювання.</p>	

Політика щодо академічної доброчесності

Академічна доброчесність здобувачів вищої освіти є важливою умовою для опанування результатів навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі). Політика щодо академічної доброчесності регламентується положенням: «Положення про запобігання академічному плагіату у ДВНЗ “Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника”» https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/%D0%9D%D0%B0%D0%BA%D0%B0%D0%B7-%E2%84%96627_27.09.2018.pdf.

У разі порушення здобувачем вищої освіти академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

В Університеті діють морально-етичні принципи та правила поведінки викладачів і студентів, яких слід дотримуватися у своїй діяльності, прописані в Кодексі честі ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника» <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2021/02/%D0%9A%D0%BE%D0%B4%D0%B5%D0%BA%D1%81.FR12.pdf>

Політика щодо перескладання змістових модулів та оскарження оцінювання

Ліквідація академічної заборгованості, перескладання змістових модулів та оскарження результатів оцінювання проводиться згідно порядку прописаного в «Порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ “Прикарпатський національний університет ім. В. Стефаника” (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019)» <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2019/11/PORYaDOK-Orhanizatsii-Ta-Provedennia-Otsiniuvannia-Uspishnosti-Studentiv-Prykarpatskoho-Natsionalnoho-Universytetu-Im.-Vasyliya-Stefanyka.pdf>

Участь в опитуванні (анкетуванні)

По завершенні вивчення курсу здобувачі вищої освіти мають можливість пройти опитування у системі Центру дистанційного навчання та моніторингу освітньої діяльності <https://d-learn.pnu.edu.ua/> щодо удосконалення якості навчання. Анкета носить анонімний характер і включає 10 запитань, відповіді на них будуть використовуватися лише в узагальненому вигляді.

Заповнення анкет є важливою складовою навчальної активності студентів, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати їх пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни.

9. Рекомендована література

Базова

1. Бейдик О.О. Рекреаційно-туристські ресурси України : методологія та методика аналізу, термінологія, районування. – К.: ВПЦ «Київ. УН-Т», 2001. – 395 с.
2. Кифяк В. Ф. Організація туризму: Навчальний посібник / В. Ф. Кифяк. – Чернівці: Книги ХХІ, 2008. – 344 с.
3. Любіцева О.О. Туристичні ресурси України / О. О. Любіцева, Є. В. Пайкова, В. І. Стафійчук. – Київ: Альтерпрес, 2007. – 369 с.
4. Рутинський М. Й. Географія туризму України. Навчально-методичний посібник / М. Й. Рутинський. – Київ : Центр навчальної літератури, 2004. – 160 с.
5. Рутинський М.Й. Географія туризму України. Навчально-методичний посібник. – К. : Центр навчальної літератури, 2004. –160 с.

Допоміжна

6. Заячук О.Г., Проскурова Н. Сучасні тенденції використання інформаційних ресурсів та впровадження ІТ у туристичній галузі України // Науковий вісник ЧНУ. Вісник: Географія. Збірник наукових праць. Чернівці ЧНУ, 2019. – Вип.808 – 146 с. С. 118-122.
7. Кузик С.П. Географія туризму : навчальний посібник / С. П. Кузик; МОНУ; Львів. нац. ун-т ім. І. Франка, Географічний ф-т. – Київ : Знання, 2011. – 271 с.
8. Проблеми розвитку туристичного бізнесу: монографія / за заг. редакцією Г. П. Скляра, В. Г. Шкарупи. – Полтава: ПУЕТ, 2013. – 233 с.
9. Смаль І. Географія туризму та рекреація: Словник-довідник / І. Смаль — Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2010. — 208 с.
10. Федорченко В.К., Костюкова О.М., Дьорова Т.А., Олексійко М.М. Історія екскурсійної діяльності в Україні. Навчальний посібник. К.: Кондор, 2004. 166 с.
11. ЯВКІН В.Г., РУДЕНКО В.П., КОРОЛЬ О.Д. ТА ІН. ГЕОГРАФІЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ (на прикладі України і Польщі). — Чернівці: Чернівецький національний університет, 2010. – 344с.

Інформаційні ресурси

12. <https://kgjp.pnu.edu.ua>

Викладач _____